

PRESENTATOR
Patrick Lodiers

“Het leven fascineert me”

*In zijn nieuwe televisieprogramma **Leven voor de dood** gaat Patrick Lodiers in gesprek met mensen die niet meer willen leven. Loodzwaar en tegelijkertijd mooi: “Het enige wat ik kan doen, is luisteren en niet oordelen.”*

“Ik ben gezond, dartel door de dag en heb leuk werk. Maar wat zou ik doen als alles anders was?”

OVER PATRICK

Patrick Lodiers (Vlissingen, 1971) droomde lang om net als zijn vader op de grote vaart te gaan, maar het werd de Filmacademie in Brussel. Hij kwam terecht bij BNN, waar hij programma's maakte als *De Lama's*, *Over mijn lijk* en *De Grote Donorshow*, waarvoor hij een Emmy Award ontving. Na een uitstapje naar KRO-NCRV keerde hij terug naar BNNVARA, waar hij nu op werkdagen *De nieuws bv* op Radio 1 presenteert. Patrick heeft een relatie met Kim, ze hebben twee zonen: Otis (9) en Toots (7).

Leven voor de dood is vanaf 21 april te zien op NPO 1

Het is niet iedereen gegeven om gelukkig te zijn. Soms doet het leven pijn, en soms zo veel dat iemand niet meer verder wil. Over dit dilemma wilde presentator Patrick Lodiers (49) een programma maken. “Zelf houd ik enorm van het leven”, zegt hij. “Ik ben een optimistisch mens. Ik vroeg me af: hoe komt het dat er ook mensen zijn die zo worstelen met het leven? Ik wilde dat begrijpen.”

Is je dat gelukt?

“Ik heb het geprobeerd, en ben ver gekomen. Maar echt begrijpen? Zelf zeggen de mensen die ik sprak: ‘Je kunt ons alleen begrijpen als je dat gevoel in je draagt. Wees blij dat je dat niet doet.’”

In Huize Lodiers in Abcoude is het weer stil. Wekenlang gaven Patrick en zijn partner Kim thuisonderwijs, net als al die andere ouders met jonge schoolgaande kinderen. Hun zonen Otis en Toots zitten op de basisschool. “We namen allebei twee dagen voor onze rekening. We hadden geluk: omdat Kim in het ziekenhuis werkt, mochten de jongens één dag per week naar school. Het lesgeven was bijna een fulltime baan, naast mijn reguliere werk. Zelfs af en toe een mailtje sturen bleek lastig. Ik heb een paar flinke baaldagen gehad. Maar ik heb wel enorm veel respect voor leraren gekregen, want het is toch een gave om kinderen iets te leren.” Desondanks slaagde Patrick erin de laatste hand te leggen aan zijn programma *Leven voor de dood*, waarin hij een jaar lang mensen volgt voor wie het leven een last is en die eruit willen stappen. “Per dag plegen vijf mensen zelfmoord, honderdtienduizend mensen doen jaarlijks een zelfmoordpoging”, antwoordt Patrick op de vraag waarom dit programma gemaakt moest worden. “Veel Nederlanders krijgen er in hun directe omgeving mee te maken. En toch durven mensen het gesprek niet aan. We moeten van het taboe af.”

Wat raakte je het meest?

“In het programma volgen we Rudy. Ik zat met hem op een vol terras en hij zei: ‘Zie je al die mensen? De wereld is gemaakt voor mensen die leven en niet voor mij. Want ik sta met één been in het graf.’ Dat kwam enorm bij me binnen. Het is zo anders dan hoe ik in deze wereld sta.”

Heb je je vaak machteloos gevoeld?

“Een van de deelnemers, Chantal, pleegt binnenkort euthanasie. Ik vroeg: ‘Heb ik het goed gedaan?’ Ze antwoordde: ‘Ja, want je hebt niet geoordeeld.’ Dat is het enige wat ik kan doen. Zij horen zo vaak: ‘Nu voel je je slecht, maar morgen schijnt de zon weer.’ Juist dat soort reacties doet hen meer pijn dan dat het helpt. Ik leefde enorm mee, er waren enorm intense momenten waarin de gesprekken ontzettend diep gingen. Zo diep dat ik dacht: van mij mag je loslaten. Ik begrijp dat je familie het moeilijk vindt, maar ook dat de strijd te groot en oneerlijk is. Zoek vrede, waar dat dan ook is. Naast een taboe te doorbreken, hoop ik met dit programma ook mensen te redden. Ik wil laten zien dat ze niet de enigen zijn die met het leven worstelen, vaak komt het voort uit pure eenzaamheid. Ik moedig ze aan om erover te praten met anderen, want meestal weet hun omgeving niet wat er speelt.”

Het was niet je missie om de mensen in het programma te redden?

“Nee, ik heb hen dat ook expliciet gevraagd. ‘Dat is niet je taak’, zei iemand. ‘Je wilt me begrijpen en bent ver gekomen, daar ben ik je dankbaar voor.’”

“Ik ben ontwapenend en durf te vragen en te luisteren”

Een van hen had een groot minderwaardigheidscomplex, maar toen ze zichzelf terugzag, zei ze: ‘Ik heb respect voor deze vrouw. Ik laat mezelf zien op een manier die veel mensen van mij niet kennen.’ Daar ben ik blij mee, maar redden kan ik haar niet. De dood is voor haar een opluchting.”

Wat voor impact had dit allemaal op jou?
“Het was intens. Soms heel zwaar, maar

soms – hoe gek dat ook klinkt – heel leuk. Maar dat neemt niet weg dat het me niet in de koude kleren is gaan zitten.” Het is niet Patrick's eerste ‘intense’ programma: eerder maakte hij *Over mijn lijk*, waarbij hij doodzieke jonge mensen in de laatste fase van hun leven volgde. Het heeft niets met een fascinatie voor de dood te maken, zegt hij. “Integendeel, het is juist de fascinatie voor het leven.

“Wandelen langs het water werkt voor mij relativerend”

Ik houd enorm van verhalen vertellen die over het leven gaan. Wat doet het met je op die leeftijd als je de boodschap krijgt dat je binnenkort zult sterven? Door hen te volgen kwam ik tot de kern van waar het leven om draait. En met dit programma dacht ik: waarom wil iemand niet meer leven? Zelf ben ik gezond, ik dartel door de dag en heb ook nog eens leuk werk. Maar wat zou ik doen als alles anders was?”

Toch vond je *Over mijn lijk* zo heftig om te maken dat de batterij op een gegeven moment leeg was, vertelde je me in een eerder interview. En nu maak je weer zo'n heftig programma.

“Ik kwam mezelf toen gigantisch tegen, ja. Ik had in één jaar tijd vijf begrafenissen van jonge mensen en het verdriet van al die familieleden die achterbleven greep me aan. Ik dacht: hoeveel van dat verdriet kan ik aan? Yvon Jaspers heeft toen een seizoen overgenomen, maar daarna heb ik het weer opgepakt. Ik heb destijds ook niet beweerd dat ik nooit meer zulke programma's wilde maken. Ik heb wel bewust even afstand genomen. En toen ik tegen dit taboe rondom suïcide opliep, moest ik er iets aan doen, vond ik. Ik had daar inmiddels weer genoeg energie voor.”

Hoe reageerde Kim toen je vertelde dat je dit wilde maken?

“Ze werkt in de psychische gezondheidszorg en heeft er dagelijks mee te maken. ▷

“Ik houd van vrolijkheid, maar wil ook die zware verhalen vertellen”

Ze weet hoe groot het probleem is en vindt het juist belangrijk dat de publieke omroep dit maakt. Ze is niet bang dat ik thuis op de bank ga zitten sippen en ze weet dat het een goed programma wordt.”

Hoe voorkom je dat je in dezelfde valkuil trapt?

“Nou, valkuil. Ik heb goed naar mezelf leren luisteren en weet: tot hier en niet verder. En dan stop ik. Na mijn laatste gesprek met Chantal heb ik na thuiskomst eerst een rondje gelopen. Ik moest even verwerken wat er allemaal was gezegd. Dat werkt, het gaat goed nu. Maar ik ben blij dat je bezorgd bent, hoor.”

De favoriete plek om zijn gedachten te verzetten is voor Patrick nog altijd Zeeland, de provincie waar hij werd geboren en opgroeide, en waar zijn ouders nog altijd wonen. “Ik ben een echte Zeeuw, de zee doet iets met me. Staren in die eindeloze leegte, de getijden, de wind; ik vind het fascinerend. En wandelen langs het water werkt voor mij relativerend. Mijn zonen hebben de liefde voor het water gelukkig ook, dat wordt ze natuurlijk met de paplepel ingegoten.”

Ben je een leuke vader?

“Ik doe mijn best. Ik heb zelf een erg leuke jeugd gehad, ik werd nergens in belemmerd. Alles kon thuis, iedereen was welkom en dat probeer ik te kopiëren voor hen. Ze zijn nu de wereld aan het ontdekken, zo leuk! Dat wil ik stimuleren.”

Je was als kind Zeeuws damkampioen; laat je ze winnen met dat spel?

“Ze vinden dammen helaas niet leuk, ze schaken liever. Gisteren ben ik door Otis ingemaakt, dammers kunnen namelijk niet schaken. Ik vind het wel heerlijk om met ze bezig te zijn. Ik zie veel van mezelf in hen terug. Zo hebben mijn ouders mij dus ook zien opgroeien. Daardoor groeit mijn respect voor hen, iets wat ik natuurlijk veel te weinig tegen hen zeg.”

Zie je ze in deze rare tijd wel regelmatig?

“Het contact is spaarzaam, we moeten voorzichtig zijn. Een paar jaar geleden

“Liefde en gezondheid; dat is de échte essentie van het leven”

zijn ze allebei flink ziek geweest, het was toen kantje boord. Ze zijn ontzettend kwetsbaar. Maar daardoor missen we allemaal veel moois van het leven. Vooral mijn moeder worstelt ermee, ze ziet graag mensen en mist haar kinderen en kleinkinderen. Ik vind het bitter dat hen op zo'n hoge leeftijd een heel jaar wordt afgepakt.”

Wat is de belangrijkste les die je van hen meekreeg?

“Mijn moeder zei altijd: ‘Je moet woekeren met je talenten.’ En dan vraag

“Nu ik zelf kinderen heb, is het respect voor mijn ouders gegroeid, iets wat ik natuurlijk veel te weinig tegen hen zeg”

jij natuurlijk: wat is jouw talent? Mensen durven zich open te stellen voor mij, merk ik nu weer bij *Leven voor de dood*. Ik ben ontwapenend en durf te vragen en te luisteren.”

Maar was dat ook de grote droom van die middelbare scholier in Goes?

“De werkelijkheid is mooier geworden dan de droom. Ik ging naar de Filmacademie en droomde ervan films te maken, maar belandde zelf voor de camera en kreeg bij BNN kansen om de mooiste dingen te maken. Ik werd er zelfs voorzitter, maakte de documentaire *Dit is alles* over Doe Maar, stond met De Lama's in de Ziggo Dome. En nu mag ik het gesprek over zelfdoding naar een hoger plan tillen. Ik verwonder me daar dagelijks over.”

Je noemt De Lama's; het verschil met Leven voor de dood kan niet groter zijn.

“Dat is het speelveld van het leven; heel breed. Ik houd enorm van humor en vrolijkheid, dat zie je in De Lama's. Aan de andere kant wil ik ook die zware verhalen over de andere kant vertellen.”

Je hebt nu een baan op vaste tijden bij de radio. Nam je die aan om vaker bij je gezin te kunnen zijn?

“Nee hoor, ik was toe aan een nieuwe droom: na al die jaren human interest-tv, wilde ik meer journalistieke programma's maken en ik werd gevraagd. Ik zeg graag ja tegen nieuwe uitdagingen. Het was dus geen concessie voor het gezin, maar er is inderdaad wel meer structuur in mijn leven.”

Ben je gelukkig?

“Zeker. En dat heeft niets met dat werk te maken. Als ik iets heb geleerd van zulke zware programma's is het wel relativeren. Liefde en gezondheid; dat is de échte essentie van het leven.” □